

آیا روح فیلم فروشنده متذکر یک امر اجتماعی برای ما هست یا نه؟

شماره پرسش: ۱۸۸۷۷

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۵/۱۲/۲۳ ۰۴:۰۶:۲۹

متن پرسش

سلام علیکم استاد گرامی به دنبال بحث از فیلم فروشنده، اخیرا خبر اکران این فیلم در اسرائیل نیز به منتشر شد. جدای از تحلیل های سیاسی اصولگرا، من ماجرا را این طوری توضیح میدهم: این بدیهی است که غرب چه برسد به اسرائیل از یک فیلم با رویکردی دینی به خصوص انقلابی استقبال نمیکند. اما فرهادی رویکردی دارد که مورد پسند جهان غرب و تبعاً اسرائیل که دنباله همان فرهنگ هست قرار میگیرد. این رویکرد رئالیسمی باریک-بینانه است که به هر حال به مشهورات و حساسیت های دینی عامه طعنه میزند و مطمئناً چنین رویکردی مورد پسند نگاه انتقادی و رئالیستی غرب در برابر مشهورات سنت است. به علاوه فیلم های فرهادی معضلات فرهنگی جامعه ایران را نیز برای مخاطب غربی برجسته میکند و این همسو با سیاست های غربی علیه ما است. یعنی به هر حال استقبال غرب از فیلم هم انگیزه سیاسی و هم علل فرهنگی دارد. البته این سیاست هم به آن جنبه فرهنگی بی ارتباط نیست.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همان طور که متوجه‌اید نباید از روحیه‌ی غرب‌گرای فیلم‌سازانی مثل آقای فرهادی غفلت کرد و از آن مهم‌تر نباید فراموش کرد که غرب، همواره امور سیاسی خود را در قالب فعالیت‌های فرهنگی بر جوامع تحمیل می‌کند. با این‌همه و با توجه به آن نکات؛ بحث بر سر آن است که آیا روح فیلم فروشنده متذکر یک امر اجتماعی برای ما هست یا نه؟ از آن جهت که جرم افراد باید در شرایط خودش دیده شود و نه با یک نگاه انتزاعی. آیا آن پیرمرد هوسباز چه اندازه هوسباز است؟ به اندازه‌ی یک متجاوز به عفت جامعه یا به اندازه‌ای که باید آن سیلی محکم را بخورد؟ مسلم فیلم در فضای سکولار قرار دارد و به هیچ‌وجه نظر به باورهای دینی نداشته. اما آیا این نوع فیلم‌ها جایی در جامعه‌ی ما دارد به عنوان توجه‌دادن به یک معضل اجتماعی که ما گرفتار آن هستیم و نسبت به آن فکری همه‌جانبه نمی‌کنیم یا نه؟ موفق باشید